

**Generalitat
de Catalunya**

Obra Social "la Caixa"

**Vall d'Hebron
Hospital**

Nota de premsa

La nova unitat durà a terme estudis clínics en unes instal·lacions que ocupen un espai de 1.000 m² a l'Hospital Universitari Vall d'Hebron

L'Obra Social "la Caixa" impulsa la creació d'una Unitat de Recerca en Teràpia Molecular del Càncer pionera a Europa

- L'Obra Social "la Caixa", patró de la Fundació Vall d'Hebron Institut d'Oncologia (VHIO), impulsa la creació de la primera Unitat de Recerca en Teràpia Molecular del Càncer-"la Caixa" (UITM), en el recinte de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron. El seu objectiu principal és agilitzar la transferència dels resultats científics a la pràctica clínica en benefici dels malalts oncològics.
- La nova unitat serà dirigida per l'oncòleg Josep Baselga, promotor de la idea i el Dr. Tabernero, nou cap del Servei d'Oncologia. A partir de setembre, el Dr. Baselga farà compatible la direcció del Vall d'Hebron Institut d'Oncologia (VHIO) amb el seu nou càrrec al capdavanat de la Divisió d'Oncologia i Hematologia del Massachusetts General Hospital/Harvard Medical School de Boston.
- L'activitat científica de la UITM-"la Caixa" se centrarà bàsicament en el disseny i la recerca de noves estratègies per al tractament del càncer, per mitjà del desenvolupament d'assaigs clínics amb noves teràpies antitumorals.
- L'Obra Social "la Caixa" invertirà en el conjunt del projecte un total de 7 milions d'euros.

Barcelona, 23 de juny 2010.- El president de la Generalitat de Catalunya, José Montilla; el president de "la Caixa" i de la Fundació "la Caixa", Isidre Fainé; la consellera de Salut, Marina Geli; el director del Vall d'Hebron Institut d'Oncologia (VHIO), Dr. Josep Baselga, i el gerent de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, Dr. José Luis de Sancho, han inaugurat aquest matí la nova Unitat de

Recerca en Teràpia Molecular del Càncer-"la Caixa", ubicada dins de l'edifici de l'àrea general de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron de Barcelona.

La nova Unitat d'Investigació de Teràpia Molecular del Càncer-"la Caixa" (UITM) centrarà la seva activitat en dues àrees d'investigació: el desenvolupament de nous fàrmacs sobre la base del perfil molecular que cada tipus de tumor té i l'optimització de règims de tractament, i també combinacions de nous fàrmacs amb d'altres ja existents. Així doncs, aquesta unitat d'investigació multidisciplinària integrada, a més d'oncòlegs mèdics, especialistes en patologia molecular, farmacèutics dedicats exclusivament a aquest fi, especialistes en diagnòstic per la imatge, infermers especialitzats en tractament molecular i coordinadors d'estudis.

Aquest enfocament multidisciplinari fa que el pacient tingui un assessorament complet de la seva malaltia i de les particularitats del tractament que rebrà.

El Vall d'Hebron Institut d'Oncologia i la Unitat d'Investigació de Teràpia Molecular del Càncer-"la Caixa" estan en un entorn assistencial, l'Hospital Vall d'Hebron, i alhora en un marc d'investigació, el seu Institut d'Investigació. La conjunció de l'aspecte assistencial i la investigació fan de la nova unitat un element molt important per al desenvolupament dels seus projectes.

La Obra Social "la Caixa" hi destina **un total de 7 milions d'euros**, dins del programa de suport a la investigació biomèdica, amb la voluntat d'avançar en el tractament del càncer i oferir millors opcions terapèutiques als pacients.

La UITM -"la Caixa" ocupa un espai de 1.000 m² i està situada a la planta baixa de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron. L'espai consta de diverses àrees diferenciades: Àrea d'Hospital de Dia; Àrea de Consultes Mèdiques; Àrea de Farmàcia (assessorament i preparació / sala blanca), i Àrea de Coordinació d'Investigació. Hi ha, a més, zones restringides per a ús del personal sanitari.

Assaigs clínics: referència de la investigació clínica

El coneixement de la biologia molecular del càncer ha crescut de manera exponencial en l'última dècada, amb la qual cosa la investigació en càncer s'ha proveït d'una plèthora de dianes terapèutiques per al desenvolupament de fàrmacs selectius.

A la Unitat d'Investigació de Teràpia Molecular del Càncer-"la Caixa" es duren a terme les Fases I de nous assaigs clínics per al desenvolupament de fàrmacs antitumorals. La selecció dels fàrmacs antitumorals per a cada pacient és determinada en gran part per l'anàlisi detallada de les alteracions moleculars

específiques que cada tumor té; aquest enfocament suposa un canvi paradigmàtic en la manera clàssica de tractar els nostres pacients.

El càncer es una malaltia complexa, que reclama contínuament la millora dels tractaments i el desenvolupament de nous fàrmacs. A l'Hospital Vall d'Hebron s'ha treballat des dels anys noranta en el desenvolupament de fàrmacs dirigits a dianes terapèutiques i alguns ja han estat aprovats per les agències reguladores (com per exemple *trastuzumab*, *cetuximab*, *everolimus*).

Els assaigs clínics tenen un paper fonamental en el desenvolupament de noves teràpies contra el càncer, ja que constitueixen la base metodològica de la investigació clínica científicament reconeguda. Així mateix, l'assaig clínic permet la investigació experimental ètica i controlada.

Els assaigs clínics en Fase I es fan un cop la fase de desenvolupament experimental preclínic del nou fàrmac ha demostrat que aquest pot suposar una nova teràpia antitumoral o una millora en els tractaments convencionals disponibles (menor toxicitat, fàrmacs dirigits, etc.). Aquests estudis permeten continuar tractant alguns pacients oncològics que no han respost de manera òptima a altres teràpies.

El disseny d'aquests estudis ha experimentat un canvi dràstic, i ha augmentat la complexitat i la multidisciplinarietat de l'atenció dels pacients. Per facilitar el desenvolupament d'aquests estudis s'ha constituït la Unitat d'Investigació en Teràpies Moleculares, seu i organització de l'esforç per desenvolupar noves teràpies específiques dirigides contra dianes terapèutiques rellevants a l'Hospital Vall d'Hebron. Aquesta unitat és pionera al nostre país en el desenvolupament precoç de fàrmacs nous, gràcies al suport i la col·laboració d'un dels patrons fundadors del Vall d'Hebron Institut d'Oncologia (VHIO), l'Obra Social de "la Caixa", dins del seu programa de suport a la investigació biomèdica.

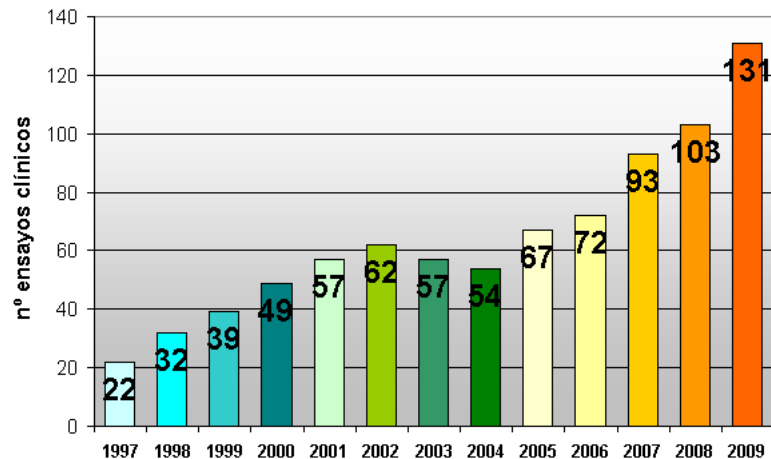
Les dades del Servei d'Oncologia Mèdica de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron indiquen que des del 1997 s'ha incrementat de manera molt significativa el nombre de pacients que anualment inicien tractament dins del Programa d'Assaigs Clínics de l'hospital català. Així ho demostren els gràfics. Però una de les dades més importants és l'increment progressiu en el nombre de pacients que s'inclouen en estudis precoces, que anomenem estudis en Fase I.

Evolució de pacients en Estudis Fase I (1997-2009)

	Inclusos fase I	Inclusos fase II	inclusos fase III	Nº pacients inclusos	% Nº pacients Totals / Nº Fase I
1997	8	50	85	143	6%
1998	9	70	82	161	6%
1999	35	59	95	189	19%
2000	59	72	128	259	23%
2001	57	66	175	298	19%
2002	110	94	109	313	35%
2003	130	91	84	305	43%
2004	120	130	129	379	32%
2005	108	73	111	292	37%
2006	132	165	85	382	35%
2007	139	170	143	452	31%
2008	171	133	180	484	35%
2009	222	161	189	572	39%

Paral·lelament, el nombre d'assaigs clínics entre 1997 i 2009 s'ha multiplicat per sis.

Ensayos Clínicos

Aquestes dades fan de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron un centre capdavanter en el desenvolupament integral de fàrmacs antitumorals, com també un dels centres europeus amb més experiència en assaigs en Fase I. Amb la creació de la UITM-"la Caixa", l'Hospital Vall d'Hebron vol no tan sols millorar l'atenció d'aquests pacients, sinó també augmentar el nombre de pacients atesos.

Josep Baselga, director del VHIO

Artífex de la creació de la Unitat de Recerca en Teràpia Molecular del Càncer "la Caixa", el Dr. Josep Baselga és el director de l'Institut d'Oncologia Vall d'Hebron (VHIO), cap del Servei d'Oncologia de l'Hospital Vall d'Hebron de Barcelona i catedràtic de Medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona. També és el president del Grup Espanyol d'Estudi, Tractament i altres Estratègies Experimentals en Tumors Sòlids (SOLTI) i ha estat el president de la Societat Europea d'Oncologia Mèdica (ESMO) durant 2008-2009.

Així mateix, és un referent internacional en la recerca de nous tractaments contra el càncer. Format en el laboratori del Dr. Mendelsohn en el prestigiós Memorial Sloan Kettering Cancer Center, el Dr. Baselga va dur a terme els primers estudis en pacients amb anticossos monoclonals contra els receptors de factors de creixement. Avui dia, aquests anticossos, coneguts com a *erbitux* i *herceptin*, han millorat les expectatives de milers de pacients arreu del món. El 1996 va tornar a Espanya per dirigir el Servei d'Oncologia de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron de Barcelona. Des de llavors fins ara el Servei d'Oncologia de l'hospital està a l'avantguarda de l'atenció a pacients i en la recerca clínica i aplicada del càncer. El servei compta amb més de 100 investigadors i dirigeix o participa en més d'un centenar d'assaigs clínics amb noves molècules dirigides contra dianes moleculars.

Un compromís amb la recerca

La inauguració de la nova Unitat de Recerca en Teràpia Molecular del Càncer "la Caixa", a Vall d'Hebron, palesa el compromís de l'Obra Social "la Caixa" amb la promoció de la recerca científica i l'avenç de la salut. Així, en aquest sentit, "la Caixa" va constituir el 1995, juntament amb el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, **IrsiCaixa**, un laboratori que s'ha convertit en un centre de referència en la recerca de la sida a escala mundial i que desenvolupa el projecte HIVACAT per a la cerca d'una vacuna contra la sida.

A més, la Fundació "la Caixa" és una de les institucions que col·labora en el desenvolupament del **Centre Nacional de Recerques Cardiovasculars (CNIC)**, dirigit pel doctor Valentí Fuster.

La concessió de **Beques de Biomedicina**, la instal·lació de **CiberCaixa Hospitalàries** adreçades a minimitzar l'impacte emocional i escolar de l'estada dels més petits en un hospital (la primera d'elles es va inaugurar a l'Hospital Universitari Vall d'Hebron) i l'impuls d'una xarxa de mediadors interculturals en l'àmbit sanitari són altres exemples d'aquest compromís.

Un dels projectes més importants que l'Obra Social "la Caixa" ha presentat durant el 2010 és l'**Institut de Salut Global Barcelona (ISGlobal)**. El seu objectiu principal és millorar la salut de les poblacions més vulnerables i trencar el cercle viciós de malaltia i pobresa en què aquestes estan atrapades. El nou centre abordarà aquesta problemàtica amb un enfocament innovador a partir de quatre àrees d'actuació: recerca, laboratori d'idees, formació i assessoria. Està presidit per SAR la infanta Cristina i el dirigeix el doctor Pedro Alonso.

L'última gran aposta de l'entitat en matèria de recerca és el projecte **RecerCaixa**. Es tracta d'un nou programa de suport a la recerca a Catalunya, impulsat conjuntament per l'**Obra Social "la Caixa"** i l'**Associació Catalana d'Universitats Públiques**. RecerCaixa pretén fomentar que es faci un pas endavant en la qualitat i la magnitud de la recerca a Catalunya i, al seu torn, millorar la qualitat de vida de les persones, així com la competència econòmica i tecnològica de la societat catalana. La convocatòria s'adreça als científics que treballen a les universitats públiques catalanes i obre una porta als investigadors d'arreu del món que vulguin col·laborar amb els projectes catalans de referència en la matèria. **Excel·lència científica, capacitat transformadora i potencial per conscienciar la societat de la importància de l'avenç de la ciència seran els tres criteris essencials de valoració dels projectes**. La dotació pressupostària assignada per "la Caixa" a la primera convocatòria és d'**1,5 milions d'euros**.

Per a més informació:

Departament de Comunicació Obra Social "la Caixa"

Sònia Oquendo 676 063 617 soquendo@fundaciolacaixa.es

Jesús N. Arroyo 629 791 296 jnarroyo@fundaciolacaixa.es

<http://www.lacaixa.es/obrasocial/>

Sala de Premsa Multimèdia

<http://premsa.lacaixa.es/obrasocial>

Departament de Comunicació Vall d'Hebron Institut d'Oncologia - VHIO

Maria Reales 629 441 750 mreales@vhio.net

Vall d'Hebron Institut d'Oncologia (VHIO)